

NMHH

Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság
Médiatanács

Ügyiratszám: MN/32804-7/2016.
Ügyintéző: **személyes adat**
Telefonszám: **Személyes adat**
E-mail: **személyes adat**
Tárgy: kiegyensúlyozottsági kérelem
elbírálása

A NEMZETI MÉDIA- ÉS HÍRKÖZLÉSI HATÓSÁG MÉDIATANÁCSÁNAK

1363/2016. (XI.30.) számú

HATÁROZATA

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa (a továbbiakban: **Médiatanács**) **Személyes adat** (**Személyes adat** a továbbiakban: **Kérelmező**) a Duna Médiaszolgáltató Nonprofit Zrt. (1016 Budapest, Naphegy tér 8. 2. em., a továbbiakban: **Médiaszolgáltató**) Kossuth Rádió adóján 2016. október 26-án 15 óra 56 perces kezdettel sugárzott „56 másodperc” című műsorszámmal kapcsolatban, 2016. november 2-án benyújtott kiegyensúlyozottsági kérelme alapján 2016. november 3-án indult hatósági eljárásban a Kérelmező kérelmét

e l u t a s í t j a.

E határozat ellen közigazgatási úton fellebbezésnek nincs helye, a közléssel jogerős és végrehajtható. A határozat felülvizsgálatát jogszabálysértésre hivatkozással a közléstől számított 15 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságtól (a továbbiakban: bíróság) lehet kérni a Médiatanácshoz benyújtandó keresetlevéllel. A keresetlevél benyújtásának e határozat végrehajtására halasztó hatálya nincs, a keresettel támadott hatósági határozat végrehajtásának felfüggesztése a bíróságtól kérhető. A bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart. Tárgyalás tartását az ügyfél a keresetlevélben kérhet. A keresetet a bíróság 60 napon belül bírálja el.

I N D O K O L Á S

A Kérelmező a Médiatanácshoz 2016. november 2-án érkezett, MN/32804-1/2016. ügyiratszámom iktatott beadványában (a továbbiakban: **kérelem**) a Médiaszolgáltató Kossuth Rádió adóján 2016. október 26-án a 16 órakor sugárzott „Kronika” című műsorszám előtt közreadott hírszolgáltatást kifogásolta.

(A Médiatanács a kifogásolt műsorszám azonosítását követően megállapította, hogy annak címe „56 másodperc”, mely műsorszám 2016. október 26-án 15 óra 56 perces kezdettel került sugárzásra.)

A Kérelmező szerint a Médiaszolgáltató megsértette a mediaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (**Mttv.**) 12. § (2) bekezdésében, valamint a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (**Smtv.**) 13. §-ában foglalt kiegyensúlyozott tájékoztatási kötelezettség követelményét,

amikor a tárgyi műsorszámban Eisenhower elnöknek az 1956-os magyar forradalmat dicsérő szavai kapcsán nem számolt be arról, hogy Eisenhower elnök kijelentette, hogy arról szó sem lehet, hogy Amerika rabnépek felszabadításáért háborút indítson.

A Kérelmező beadványához mellékelte a Médiaszolgáltató közönségszolgálatára részére, valamint Dobos Menyhért vezérigazgatónak címzett 2016. október 26-án, 16 óra 25 perckor küldött kifogását, valamint az annak átvételét igazoló, 2016. október 26-án, 16 óra 44 perckor küldött visszaigazolási értesítés másolatát.

Az Mttv. 181. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés előírja, hogy Smtv. 13. §-ában és az Mttv. 12. § (2) bekezdésében meghatározott kiegyensúlyozottsági kötelezettség megsértése esetén a kérelem elbírálására a JBE médiaszolgáltatók és a közszolgálati médiaszolgáltatók médiaszolgáltatásai tekintetében a Médiatanács, más médiaszolgáltatások vonatkozásában a Hivatal rendelkezik hatáskörrel.

A fenti rendelkezést alapul véve jelen kiegyensúlyozottsági ügyben a kérelem elbírálása az Mttv. 181. § (1) bekezdése és a 182. § u) pontja értelmében a Médiatanács hatósági hatáskörébe tartozik, tekintettel arra, hogy a Médiaszolgáltató közszolgálati, illetve JBE médiaszolgáltató.

Az Mttv. 166. §-a értelmében a Médiatanács a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének megsértésével kapcsolatos eljárásban az Mttv. 181. §-ában meghatározott eltérésekkel az Mttv. általános eljárási szabályait (Mttv. 144-165. §) és a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: **Ket.**) rendelkezéseit alkalmazza. Az Mttv. 144. §-a értelmében a Médiatanács hatósági eljárásaiban az Mttv.-ben foglalt eltérésekkel a Ket. rendelkezései szerint jár el.

A kiegyensúlyozottsági kérelem alapján, az Mttv. 181. § (1) bekezdése szerint 2016. november 3-án hatósági eljárás indult és a Médiatanács a 2016. november 4-én kelt, dr. Auer János koordinátor tag, a Médiatanács tagja által aláírt MN/32804-2/2016. ügyiratszámú végzésével függő hatályú döntést hozott a Ket. 71/A. § (1)-(2) és (4) bekezdése alapján.

A Médiatanács a hatáskör megvizsgálását követően a kérelem érdemi elbírálásának további feltételeit, azaz az eljárási szabályok teljesülését ellenőrizte.

Az Mttv. 181. § (1) bekezdése értelmében az Smtv. 13. §-ának, vagyis a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének megsértése esetén benyújtott panasz kérelemnek, a kifejezésre nem juttatott álláspont képviselője, illetve bármely néző vagy hallgató kérelmezőnek minősül. A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének megsértése esetén tehát a kifejezésre nem juttatott álláspont képviselője, illetve bármely néző vagy hallgató hatósági eljárást kezdeményezhet, tehát bárkinek – a törvényben meghatározott feltételeknek megfelelően benyújtott – kérelme, így jelen esetben a Kérelmezőé is, érdemben elbírálendő.

Az Mttv. 181. § (2) bekezdése szerint:

„Az (1) bekezdésben meghatározott hatósági eljárás kezdeményezését megelőzően a kérelmező köteles kifogásával a médiaszolgáltatóhoz fordulni. A kérelmező az általa kifogásolt tájékoztatás közzétételétől, ismétlés esetén az utolsó ismétléstől számított hetvenkét órán belül írásban kérheti a médiaszolgáltatótól azon álláspont - megfelelő, a kifogásolt tájékoztatás közzétételéhez hasonló körülmények közötti - közzétételét, amelynek közzététele a kiegyensúlyozott tájékoztatáshoz szükséges. Nem élhet a kifogásolás jogával a kérelmező, ha az ismertetésre nem került álláspont kifejtésére ezen álláspont valamely képviselője már lehetőséget kapott, vagy ha e lehetőséget a kérelmező kapta, de azzal nem élt.”

Az Mttv 181. § (3) bekezdése szerint:

„A médiaszolgáltató a kifogás elfogadásáról vagy elutasításáról annak kézhezvételétől számított negyvennyolc órán belül dönt. A döntésről a kérelmezőt haladéktalanul írásban értesíteni kell. A kérelmező a döntés közzétételétől számított negyvennyolc órán belül - a döntés közzétételének elmaradása esetén a kifogásolt vagy sérelmezett tájékoztatás közzétételétől számított tíz napon belül - a kifogásolt műsorszám és az érintett médiaszolgáltató pontos megnevezésével hatósági eljárást kezdeményezhet a Hatóságnál.”

A Médiatanács a kérelem mellékleteit megvizsgálva megállapította, hogy a Kérelmező a Médiaszolgáltató közönségszolgálatára, valamint Dobos Menyhért vezérigazgató elektronikus levélcímeire 2016. október 26-án, 16 óra 25 perckor küldte meg kifogását, azaz határidőben fordult a Médiaszolgáltatóhoz. A visszaigazolási értesítés szerint a Médiaszolgáltató 2016. október 26-án, 16 óra 44 perckor vette át a kifogást, melyre nem válaszolt. A Kérelmező a kifogásolt tájékoztatás közzétételétől számított tíz napon belül, azaz határidőben kezdeményezte a hatósági eljárást a Médiatanácsnál.

(A Médiaszolgáltató nyilatkozatában előadta, hogy a Kérelmező kifogását elutasította és erről a Kérelmezőt határidőben értesítette, ám a Kérelmező ezt igazoló mellékletet – azaz a kifogást elutasító médiaszolgáltatói levelet, illetve az annak elküldését tanúsító visszaigazolási értesítést – nem csatolt kérelméhez.)

A Médiatanács az eljárás tárgyát képező kérelem vonatkozásában megállapította, hogy az a hivatkozott eljárási szabályoknak megfelel, így érdemben elbírálható.

A Médiatanács a 2016. november 4-én kelt, dr. Auer János koordinátor tag, a Médiatanács tagja által aláírt MN/32804-3/2016. ügyiratszámú végzésével a Ket. 29. § (3) bekezdésének b) pontja szerint tájékoztatta a Médiaszolgáltatót a kérelem beérkezéséről és az eljárás megindulásáról, továbbá kötelezte, hogy a végzés közzétételétől számított 8 napon belül terjessze elő – a végzés mellékleteként másolatban csatolt irattal, azaz a Kérelmező kiegyensúlyozottsági kérelmével kapcsolatos – álláspontját tartalmazó nyilatkozatát.

A Médiaszolgáltató nyilatkozata 2016. november 17-én, postai úton érkezett meg a Hatósághoz. Nyilatkozatában előadta, hogy álláspontja szerint a tárgyi műsorszám megfelelt az Mttv. 12. § (2) bekezdésében foglalt kiegyensúlyozottsági követelménynek. A Kérelemben hivatkozott műsorszám az MTI szigorúan bizalmas hírei közül válogatott és ennek kapcsán dokumentumszerűen az 1956-os forradalom aktuális eseményeivel összefüggésbe hozható elnöki nyilatkozatot idézte. Dwight David Eisenhower (az USA elnöke 1953. és 1961. között) nyilatkozatát a Szabad Európa Rádió 1956. október 26-án közölte, melynek lényege az volt, hogy az Elnök szerint a szovjet csapatok magyarországi jelenléte nem a támogatás, hanem a megszállás bizonyítéka, továbbá, hogy az USA álláspontja szerint az októberi magyarországi események a magyar nép intenzív szabadságvágyának ismételt kifejezései. Az elnöki nyilatkozat semmilyen utalást nem tett az USA fegyveres beavatkozására, pusztán minősítette a szovjet csapatok jelenlétét és a forradalmi eseményeket. Ennek tükrében a műsorral semmilyen tartalmi és tematikus összefüggésbe nem volt hozható az Elnök korábbi nyilatkozata az USA esetleges fegyveres beavatkozásáról, illetve egy esetleges háború kirobbantásáról. A műsorszám terjedelme - 56 másodperc - és műfaja sem tette lehetővé, hogy a dokumentum jellegű utalás egy átfogó értékeléssel egészüljön ki az Elnök „rabnépek felszabadításával” kapcsolatos álláspontjáról.

A Médiatanács a rendelkezésre álló adatok alapján az alábbi tényállást tárta fel, és azt az alábbiak szerint értékelte.

1. A Kérelmező álláspontja

A Kérelmező álláspontja szerint Eisenhower elnök dicsérő szavai kapcsán a kiegyensúlyozott tájékoztatáshoz hozzátartozott volna a következők közlése:

1955. június 30-án Eisenhower elnök sajtótájékoztatót tartott. Az eseményről az „Amerika hangja” rádió számolt be. Eisenhower elnök kijelentette, hogy arról szó sem lehet, hogy Amerika rabnépek felszabadításáért háborút indítson.

A Kérelmező előadta, hogy részt vett az 1956-os eseményekben, hallotta a rádióban közzétett hírt, ezért tisztában volt vele, hogy november 4-e után értelmetlen a határtól visszaforduló szovjet tankokkal szemben a fegyveres harc.

2. Az eljárás tárgyát képező tájékoztatásban elhangzottak ismertetése

A Médiaszolgáltató Kossuth Rádió adóján 2016. október 26-án 15 óra 56 perces kezdettel sugárzott „56 másodperc” című műsorzámban a következők hangzottak el:

„56-ról 56 másodpercben. Válogatás az MTI szigorúan bizalmas híreiből. 1956. október 26-a, Szabad Európa Rádió.

Eisenhower amerikai elnök kijelentette, hogy a magyar területen tartózkodó szovjet fegyveres erők, mint ez kimutatást nyert, nem azért vannak ott, hogy megoltalmazzák Magyarországot egy esetleg kívülről jövő fegyveres agresszió ellen, hanem inkább azért, hogy folytassák az ország megszállását olyan idegen kormány fegyveres erői révén, amely Magyarországon saját célkitűzéseinek megvalósulását kívánja biztosítani. Eisenhower hangoztatta, hogy Amerika teljes szívével a magyar nép mellett áll, majd kijelentette, hogy az Egyesült Államok a jelenleg Magyarországon lezajló eseményeket úgy tekinti, mint a magyar nép intenzív szabadságvágyának ismételt kifejezését.”

3. A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének alkotmányos értelmezése és szabályozása

Az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdése szerint „Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit”.

Az Alaptörvényben foglalt, a sajtó sokszínűségére vonatkozó kötelezettség részben a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményén keresztül valósul meg. A kötelezettség tartalmát az Smtv. 13. §-a és az Mttv. 12. § (1)-(2) bekezdése együttesen határozzák meg.

Az Smtv. 13. §-a szerint:

„A tájékoztatási tevékenységet végző lineáris médiaszolgáltatók kötelesek a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről, vitatott kérdésekről az általuk közzétett tájékoztató, illetve híreket szolgáltató műsorokban kiegyensúlyozottan tájékoztatni. E kötelezettség részletes szabályait törvény az arányosság és a demokratikus közvélemény biztosítása követelményeinek megfelelően állapítja meg.”

Az Mttv. 12. § (1) és (2) bekezdései szerint:

„A médiaszolgáltatók tájékoztatási tevékenységének meg kell felelnie az Smtv. 13. § szerinti kötelezettségnek. A tájékoztatás kiegyensúlyozottságát – a műsorok jellegétől függően – az egyes műsorokhoz belül, vagy a rendszeresen jelentkező műsorok sorozatában kell biztosítani.”

Az Smtv. tehát a kiegyensúlyozottság követelményét a tájékoztatási tevékenységet végző lineáris médiaszolgáltatók által közzétett tájékoztató, híreket szolgáltató műsorjaival kapcsolatban

fogalmazza meg. A hírműsorszám fogalmát az Mttv. 203. § 17. pontja határozza meg: *"időtartamának legalább kilencven százalékában a magyarországi és a nemzetközi közélet aktuális eseményeivel - ide nem értve a közlekedési híreket, az időjárás-jelentést és a sporthíreket - foglalkozó műsorszám."*

A törvény rendelkezése szerint ezeknek a műsorszámoknak a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről, vitatott kérdésekről kiegyensúlyozottan kell tájékoztatást adniuk.

A kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége, amely a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges megfelelő tájékoztatás megteremtését segíti elő, nem jelenti a szerkesztői szabadság aránytalan korlátozását. Azt ugyanis, hogy mely események tartanak számot a közérdeklődésre, azaz mely eseményekről készül beszámoló az egyes műsorszámokban, kizárólag a szerkesztő, illetve a médiaszolgáltató döntheti el, tehát nem létezik egyes eseményekről való beszámolási kötelezettség, és a kiegyensúlyozott tájékoztatás csak a ténylegesen közzétett tartalmak vonatkozásában vizsgálható.

A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye alapján a nyilvánosságot érintő ügyekről szóló tájékoztatásnak, híradásnak meg kell jelenítenie a szembenálló nézeteket, tehát egy adott kérdéssel összefüggésben megfogalmazott releváns álláspontokat a közösség számára össze kell gyűjteni és be kell mutatni.

Az Smtv. alapján a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének (összefoglalóan) a közéleti kérdésekkel kapcsolatban, az ilyen híreket, tájékoztatást közlétező műsorszámokban kell eleget tenni. Arra vonatkozóan nincs jogszabályi rendelkezés, hogy ezek milyen műfajú műsorszámok lehetnek, tehát a jogalkalmazás során a döntő kérdés nem a műsorszám műfaja, hanem a tájékoztatás, a hír közzétételének a megtörténte. Ettől függetlenül annak is van jelentősége, hogy a vizsgált műsorszám milyen módon közelített a témához, annak feldolgozása, bemutatása milyen módon szerepelt benne, ez a körülmény pedig jelen ügy kapcsán is kiemelt szerepet játszik.

Az Smtv. a „demokratikus közvélemény biztosítása érdekében” írja elő a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét, vagyis a jogszabály meghatározza a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének alkalmazási körét. Mindezzel összhangban állapította meg a Kúria Kfv.III.37.472/2013/11. számú ítéletében, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye nem terjed ki valamennyi, a nyilvánosság előtt zajló vitára vagy véleménykülönbségre. A Kúria előbbieken hivatkozott döntése alapján ahhoz, hogy egy adott tájékoztatással kapcsolatban felmerüljön a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége, azaz a szabály alkalmazható legyen, szükséges, hogy a tájékoztatás tárgya, tartalma összefüggésben álljon a demokratikus közvélemény igényeivel, szükségleteivel.

A demokratikus nyilvánosság számára fontos kérdések köre rendkívül szerteágazó, taxatív felsorolásuk még általános jelleggel sem lehetséges. Az Smtv. szerint kiterjed a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége minden, „a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményről, vitatott kérdéssről” szóló tájékoztatásra. Azaz, nem pusztán a közvetlen „politikai” vonatkozással bíró ügyek tartoznak ide, hanem általában a közéleti kérdések.

Az „56 másodperc” című műsorszámában – a jelen határozat indokolásának 2. pontjában részletesen ismertetett tartalommal – a Médiaszolgáltató Eisenhower amerikai elnöknek az 1956-os magyar forradalom kapcsán kifejtett gondolatait idézte. A narrátor elmondta, hogy az elnök álláspontja szerint a magyar területen tartózkodó szovjet fegyveres erők megszálló hatalomként vannak jelen az országban, továbbá hangoztatta, hogy Amerika teljes szívével a szabadságát kivívni törekvő magyar nép mellett áll.

A tárgyi műsorszegmens tehát nem egyes, egy bizonyos témával összefüggő ellentétes vélemények ütköztetésének kívánt teret adni, hanem abban a Médiaszolgáltató az egykori amerikai elnök által elmondottakat idézte az 1956-os magyar forradalom kapcsán. E műsorszám véleményformáló hatását ezért el kell választani a közéleti, politikai vagy hírműsorokétól. Ebben a tekintetben tehát e műsorszám, melyben a Médiaszolgáltató kizárólag a narrátor útján idézte fel az elnök gondolatait, a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét előíró médiaszabályozásbeli követelmények számon kérhetősége szempontjából a napi aktuális hírekkel foglalkozó közéleti, politikai vagy hírműsorokétól eltérő megítélés alá esik.

A fentiekre figyelemmel **megállapítható, hogy a kérelemmel érintett műsorszám sajátosságait szem előtt tartva nem sérült a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye.**

A fentiek alapján a Médiatanács az Mttv. 181. § (1) bekezdése alapján, a 182. § u) pontjában foglalt hatáskörében a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a kérelmet elutasította.

Az eljárás során a Ket. 153. §-ában foglalt rendelkezés szerinti eljárási költség nem merült fel. A jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ket. 72. § (1) bekezdése da) alpontjában, valamint az Mttv. 163. § (1) bekezdésében és a 181. § (8) bekezdésében foglalt rendelkezéseken alapul. A halasztó hatály kérdését az Mttv. 163. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezés rendezi. A tárgyalás tartására vonatkozó kérelemről szóló tájékoztatást a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 338. § (1) és (2) bekezdése tartalmazza. A jogi képviselővel eljáró fél, valamint a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet a Pp. 340/B. §-a és 397/I. § (2) bekezdés b) pontja alapján elektronikusan (űrlapbenyújtás támogatási szolgáltatás igénybevételével) nyújthatja be a keresetlevelet a Médiatanácsnál.

Budapest, 2016. november 30.

A Médiatanács nevében

dr. Karas Monika
elnök

dr. Kollarik Tamás
hitelesítő tag

Kapják:

1. Személyes adat